

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของกระบวนการแก้ไขฟันฟุเยาวชนผู้กระทำผิด และผลของกระบวนการแก้ไขฟันฟุเยาวชนผู้กระทำผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่ตามแนวสติปัญญา ๔ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๔ การดำเนินการวิจัย

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi - experiment) แบบกลุ่มทดลองไม่ได้สุ่ม (non - randomized control group pretest - posttest design) กับกลุ่มเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่ ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างขึ้นมาอย่างเจาะจง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) การประสานความร่วมมือกันระหว่าง ๓ องค์กร คือ กรมการศาสนา ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ในการจัดโครงการศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน: ค่ายคุณธรรม รุ่นที่ ๔/๒๕๕๓ (ส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่) ณ สถานศึกษาพระพุทธศาสนาและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓

๒) คณะทำงานศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่ ได้คัดเลือกเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๔ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมินพฤติกรรม การสัมภาษณ์ และโครงการหลักสูตรการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานสำหรับเยาวชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) สำหรับเลือกตอบในแต่ละข้อ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) สอบถามอารมณ์และจิตใจ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้จากแบบประเมินทางสุขภาพจิตชนิด Self – Report Symptom Inventory หรือ SCL-90-R เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.๒๕๓๓ (พ.ศ.๒๕๔๖) ซึ่งขณะผู้วิจัยได้คัดเลือกคำถาม จำนวน ๔๐ ข้อ เพื่อสะท้อนถึงกลุ่มอาการทางจิตพยาธิวิทยา มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่เคย	คะแนน	๕
เล็กน้อย	คะแนน	๔
ปานกลาง	คะแนน	๓
ค่อนข้างมาก	คะแนน	๒
มากที่สุด	คะแนน	๑

๒) แบบสอบถามพฤติกรรมและการปฏิบัติตัว จำนวน ๕๘ ข้อ โดยได้นำพฤติกรรมที่กระทำทางวาจา การกระทำทางกาย และการกระทำต่อสิ่งของ มาใช้ในการตั้งประเด็นคำถาม มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๒.๑) การกระทำทางวาจา ได้แก่ ข้อ ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๓๒, ๕๓, ๕๕

๒.๒) การกระทำทางกายและการกระทำต่อสิ่งของ ได้แก่ ข้อ ๒, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๔, ๕๖, ๕๗, ๕๘

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ทำเป็นประจำ	คะแนน	๑
ทำบ่อย	คะแนน	๒
ทำค่อนข้างบ่อย	คะแนน	๓
ทำนานๆ ครั้ง	คะแนน	๔

ไม่เคยทำเลย คะแนน ๕

ในการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) คณะผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปพิจารณาหารือร่วมกับคณะกรรมการตรวจเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

๑) ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒) อาจารย์ธีรยุทธ วิสุมิทธิ หัวหน้าสาขาวิชาพุทธจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๓) พระอาจารย์บุญทรง บุญ□ธโร อาจารย์พิเศษวิชาธรรมภาคปฏิบัติ คณะพุทธศาสตร์ พระวิปัสสนาจารย์ประจำโครงการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานสำหรับประชาชน

เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือการวิจัยมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธี IOC นำไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ และความตรงตามโครงสร้าง เพื่อพิจารณาปรับหรือลดข้อคำถามตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอ ให้มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ค่า IOC เท่ากับ ๐.๘๘

๓.๓.๒ แบบประเมินพฤติกรรม เป็นแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นโดยคณะกรรมการประเมินของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ เชียงใหม่ โดยมีคณะกรรมการประเมิน ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระอาทิตย์ สิริจินโท พระอาจารย์วิทยากร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่

๒) นางศรีนวล ลักกิตโร นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ กรมการศาสนา

๓) นางฉันทนา คาวราช ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน ๑ ข้อ คือ

๑) ความตรงต่อเวลา

๒) ความสนใจ/ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม

๓) ความสามารถในการปรับตัว

๔) การยอมรับในระเบียบวินัย

๕) การอ่อนน้อมถ่อมตน

๖) การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน

๗) การแสดงความคิดเห็น ถาม ตอบ

โดยมีคะแนนในการประเมิน ๓ คะแนน ดังนี้

๑ หมายถึง ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำควรปรับปรุง

๒ หมายถึง ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือพอใช้

๓ หมายถึง ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ดี

หลังจากนั้น นำไปให้คณะกรรมการประเมิน ได้ค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ค่า IOC เท่ากับ ๐.๘๒

ค่าเฉลี่ยคะแนนของแบบประเมินนี้ คิดเป็นค่าร้อยละ มีเกณฑ์ในการแปลผล ดัง

๐.๐๐ – ๕๕.๕ เท่ากับ ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำควรปรับปรุง

๖๐.๐ – ๘๕.๕ เท่ากับ ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือพอใช้

๘๐.๐ – ๑๐๐.๐ เท่ากับ ความประพฤติดูอยู่ในเกณฑ์ดี

๓.๓.๓ การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

๑) การนำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์แก่คณะกรรมการตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือการวิจัยมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธี IOC นำไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ และความตรงตามโครงสร้าง เพื่อพิจารณาปรับหรือลดข้อคำถามตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอ ให้มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ค่า IOC เท่ากับ ๐.๕๑

๒) การกำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๒.๑) พระมหาวิโรจน์ ปกสุสโร พระอาจารย์วิทยากร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่

๒.๒) นายทัพ ปิยาโน นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่

๒.๓) นายศิริวัฒน์ จันดี นักวิชาการอบรมและฝึกอบรม ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๗ เชียงใหม่

๓.๓.๔ โครงการหลักสูตรการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฐานสำหรับเยาวชน โดยคณะผู้วิจัย ร่วมกับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพระพุทธศาสนาและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมวิปัสสนากัมมัฐานสำหรับเยาวชนขึ้นเพื่อใช้เป็นแผนการเรียนรู้ทดลองในโครงการค่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

๓.๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๓.๔.๑ ทบทวนเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือน มิถุนายน ๒๕๕๒ – มกราคม ๒๕๕๓

๓.๔.๒ วางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมการปฏิบัติธรรมโดยใช้กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเยาวชนผู้กระทำความผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ เชียงใหม่ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๓.๔.๓ ดำเนินการจัดกิจกรรมการปฏิบัติธรรมโดยใช้กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเยาวชนผู้กระทำความผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ เชียงใหม่ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ เริ่มเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre - test) โดยใช้แบบสอบถาม และเริ่มใช้การทดลอง (Treatment) ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓ – กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓ โดยจัดให้มีหลักสูตรโครงการศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน : ถ่ายคุณธรรม ในส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓ ณ สถานศึกษาพระพุทธศาสนาและปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ เป็นระยะเวลา ๔ วัน หลังจากนั้นได้จัดให้มีการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ เชียงใหม่เป็นประจำในโอกาสวันสำคัญต่างๆ เช่น วันฆัมมัสสวนะ วันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ เป็นต้น รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๓ เดือน จำนวน ๘๒ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน – ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓

๓.๔.๔ ทำหนังสือขออนุญาตอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม หลังจากนั้น คณะผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ เชียงใหม่ และมีคำสั่งมอบหมายให้นักวิชาการ กลุ่มงานพัฒนาพฤตินิสัย เป็นผู้ดูแลการจัดเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยหลังการทดลอง (Post-test) เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน – ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๕๔ คน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการสังเกตพฤติกรรมของเยาวชน

๓.๔.๕ คณะผู้วิจัยดำเนินการลงรหัสข้อมูลและวิเคราะห์ผลข้อมูลเชิงปริมาณ และจัดพิมพ์และเรียบเรียงเนื้อหาข้อมูลเชิงคุณภาพ ตั้งแต่เดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๔

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑) ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ และร้อยละ

๒) ข้อมูลผลการเปรียบเทียบคะแนนสภาพจิตใจและพฤติกรรมภายในกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t -test (Paired – test) คำนวณค่าสำคัญทางสถิติกำหนดไว้ที่ระดับ ๐.๐๕ โดยคำนวณจากสูตร

๓) ข้อมูลผลการประเมินพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ และร้อยละ

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูตามแนวสติปัญญา ๔ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเรียบเรียงเป็น ๓ ประเด็นดังนี้

๑) ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลของกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูตามแนวสติปัญญา ๔

๒) ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับผลของกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูตามแนวสติปัญญา ๔

๓) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูตามแนวสติปัญญา ๔